

Dag van de Literatuureducatie

12 november

Mooi mooi mooi: de Jeugdboekenweek 2008 in klas en bib

Frederika Van Wing (VCOB) en Griet Loix (Stichting Lezen)

Inhoud

1. Jeugdboekenweek 2008 in een notendop
2. Toelichting thema
3. Erika Cotteleer
4. Materialen: voor klas en bib
5. Actie Mooiste Kinderboek
6. Feestmaterialen

1. Jeugdboekenweek in een notendop

* De Jeugdboekenweek is het grootste kinderboekenfestival van Vlaanderen. Tijdens Jeugdboekenweek zetten scholen, bibs en boekhandels overal in Vlaanderen hun mooiste boeken in de kijker voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

* Stichting Lezen coördineert de Jeugdboekenweek. De uitvoering gebeurt in samenwerking met andere partners in het boekenvak zoals VCOB, boekhandels en uitgevers.

* In 2008 vindt de Jeugdboekenweek plaats van 1 tot 16 maart. Het thema van deze 37ste editie is 'Mooi'.

* Het beeld van de Jeugdboekenweek 2008 is van Erika Cotteleer. Je vindt het terug op de affiches, alle materialen en gadgets.

* In 2008 opent Jeugdboekenweek officieel met een openingsfeest op zondag 2 maart in het SMAK (Stedelijk Museum voor Actuele Kunst) en MSK (Museum voor Schone Kunsten) in Gent. Het thema *Mooi*, waarbij kunst een belangrijke invalshoek is, vormt een ideale gelegenheid om het openingsfeest in een museum te organiseren.

* Kies het Mooiste Kinderboek

Inspelend op het thema *Mooi* willen we met een brede actie lezend Vlaanderen oproepen om op zoek te gaan naar het mooiste kinderboek.

* Bibspel

Het Jeugdboekenweekspel is intussen een vaste waarde in de bib. Dit jaar werd gekozen voor de formule van Memory.

* Basisidee

Tijdens Jeugdboekenweek benadrukken we bij volwassen begeleiders van kinderen het belang van leesbevordering en het gebruik van kwaliteitsvolle literatuur in de klas en het plezier van goede boeken in het gezin.

Kinderen ervaren op hun beurt in deze periode extra het plezier van lezen en voorlezen, kijken naar illustraties en beleven creatieve verwerkingsvormen rond boeken.

* Voor bibliotheken is de Jeugdboekenweek het moment om acties op te zetten naar kinderen en gezinnen. Vraag zeker na welke activiteiten er in de plaatselijke bibliotheek georganiseerd worden. Op de website van Jeugdboekenweek kunnen organisatoren hun programma invoeren in de Cultuurdatabank.

2. Thema *Mooi*

Na de concrete thema's van vorige edities (in 2006 Familie en 2007 Avontuur) heeft Stichting Lezen voor 2008 gekozen voor een minder eenduidig, abstracter thema. Met dit thema hopen we de creativiteit uit te dagen.

Stichting Lezen benadert het thema vanuit **vier invalshoeken**:

Mooie verhalen die ontroeren. Verhalen over mensen die zich inzetten voor anderen, voor het welzijn en de toekomst van de wereld. Wij leren van wie we bewonderen, beweerde Goethe meer dan twee eeuwen geleden al. Laten we dus zorgvuldig omgaan met wat en wie we onze kinderen als voorbeelden stellen.

Mooi om naar te kijken. Boeken die opvallen door hun prenten, hun kleuren, door bladontwerp, letterkeuze, bladindeling, band, kortom hun vormelijke verzorging.

Vanzelfsprekend nemen we ook boeken over **kunst en kunstenaars** mee in dit thema.

En tenslotte ook: **Mooi anders.** Jongens en meisjes, mannen en vrouw: anders! En ja, natuurlijk ook verschillen naar leeftijd, naar afkomst, naar... Verschillen vaststellen en registeren, en ja in het **mooiste** geval ook: waarderen.

Schoonheid is geen objectieve kwaliteit en smaken verschillen. De gemiddelde lezer bestaat niet en thema Mooi biedt dan ook de mogelijkheid om een gesprek aan te gaan over voorkeuren en smaken op het gebied van verhalen en prenten. Door lezers aan te moedigen om hun voorkeur voor teksten en beelden te formuleren en te argumenteren willen we een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van literaire en artistieke competenties.

3. Erika Cotteleer

Het beeld van de Jeugdboekenweek 2008 is van **Erika Cotteleer**.

Erika Cotteleer volgde de opleiding grafische en reclamevormgeving aan de *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten* in Antwerpen. Ze studeerde verder aan het *Hoger Instituut voor Schone Kunsten Vlaanderen*. Als illustrator verwierf ze in het midden van de jaren '90 een stevige positie in de Vlaamse prentenboekenwereld.

Als ze illustreert wil ze 'fout denken'. Niet vanzelfsprekend dingen doen omdat anderen dat zo verwachten, maar op tijd stoppen en 'halt' roepen tegen haar borstel. Verf is altijd haar uitgangspunt, liefst in combinatie met krijt of viltstiften die niet goed meer werken. Haar kleuren wijken vaak af van het gangbare kleurenpalet.

Erika Cotteleer over het thema en haar invulling:

“Mooi. Dat zijn bloemen en galopperende paarden. En rare ingelijste kunstwerken. En mijn haar dat goed zit. En gespierde gebruinde mannen. En dunne bleke mannen. Want minder mooi kan ook heel mooi zijn. En mooi is ook vaak lelijk. En net dat vind ik zo mooi: een kast vol Lassie's en Bambi's, een verschenen lampenkapje, borduursels, een poedel met grijze krullen.

Maar 'mooi' kun je niet zien. 'Mooi' heeft geen kleur. Laat staan een duidelijke vorm. Een tekening van 'mooi' is louter een gevoel. Een spel van tinten en dingen, van kitsch en retro, van kleurpotlood, acryl en balpen. Alles gevonden in mijn huis. “

4. Materialen voor klas en bib

Heel wat scholen en bibliotheken kiezen de jeugdboekenweek als moment in het jaar uit om rond boeken te werken. Uiteraard moedigen we aan om het hele jaar door jeugdboekenweek te vieren in de klas en in de bib. Leesbevordering mag geen eendagsvlieg zijn maar moet een vanzelfsprekend onderdeel zijn van de dagelijkse werking.

Educatieve materialen

Stichting Lezen wil leerkrachten ondersteunen om met boeken te werken in de klas. Per leeftijdsgroep stelt een externe redactie in opdracht van Stichting Lezen een gevarieerd boekenpakket samen. De verschillende leeftijdsgroepen zijn: kleuters, eerste leerjaar, tweede en derde, vierde en vijfde, zesde en kinderen die moeite hebben met lezen. In elk pakket zitten zes boeken die passen bij het thema en die variëren qua genre: poëzie, non-fictie, boeken die kinderen zelf kunnen lezen, voorleesboeken, ...

De selectie van boeken is dit jaar even gevarieerd als het begrip 'mooi' zelf. Boeken met mooie en mysterieuze covers. Boeken met ontroerend mooie verhalen. Boeken over de schoonheid van de troost. Boeken over mooie personen, soms met een lelijk kantje. Kunstboeken en muzikale sprookjes: mooi om te bekijken, mooi om te beluisteren.

Op de website van Jeugdboekenweek vind je een overzicht van de pakketten en een korte inhoud van elk boek.

Bij elk boek uit de boekenpakketten worden suggesties uitgewerkt om ermee aan de slag te gaan in de klas. De lestips bevatten verwijzingen naar de ontwikkelingsdoelen en eindtermen zodat de leerkracht ze in het leerplan kan inpassen.

Scholen die boekenpakket bestellen krijgen de zes boeken, de lestips, een affiche en een krantje met boekentips. In dit krantje vinden leerkrachten nog meer inspiratie: bijna 100 boekentips over het thema, verdeeld over drie leeftijdsgroepen, telkens met korte annotatie.

Het krantje is ook gratis te verkrijgen in de bib en de boekhandel of op aanvraag bij Stichting Lezen.

Materialen voor de bib

Omdat spelenderwijs leren zoveel leuker is, gaan we ook deze Jeugdboekenweek spelen! We kozen voor een heel eenvoudig en alom gekend spel: Memory. We verrijkten het met tal van leuke lees-, doe-, en denkopdrachten. Een uitdagend spel voor kinderen van de lagere school, makkelijk aanpasbaar aan je doelgroep, je plaatselijke mogelijkheden of je gestelde leerdoelen.

Verder kunnen bibliotheken bij de samenstelling van hun programma ideeën opdoen uit de Inspiratiegids. Elke bib ontving al een exemplaar, maar je kan de gids nog gratis downloaden op www.vcob.be. Daar vind je trouwens ook alle uitleg over het Bibspel.

5. Het Mooiste Kinderboek aller tijden

Inspelend op het thema *Mooi* willen we met een brede actie lezend Vlaanderen oproepen om op zoek te gaan naar Het Mooiste Kinderboek Aller Tijden. Jong of oud, graag-lezer of niet-zo-graag-lezer, iedereen kan stemmen!

Hoe stem je mee?

Op de website van Jeugdboekenweek vind je een lijst van 99 titels waarvoor je kan stemmen. Vind je je lievelingsboek niet terug in de lijst? Dan kan je het zelf toevoegen. Stemmen kan van Driekoningen tot Valentijn. Op 2 maart 2008 maken we op het Openingsfeest van de Jeugdboekenweek bekend welke tien boeken de shortlist halen.

Van tien naar één

Op 2 maart zijn tien mogelijke winnaars bekend, maar wie kaapt de hoofdprijs weg? Tijdens de Jeugdboekenweek roepen we iedereen op om massaal te stemmen voor één van de tien. Welk boek kiezen jongens van 13? Voor welke titel vallen vrouwen van 47? En wat is het lievelingsboek de pendelaar?

En de winnaar is...

Op 16 maart 2008 is het zo ver. Dan maken we plechtig bekend welk boek is verkozen tot Het Mooiste Kinderboek Aller Tijden. Benieuwd? Wij ook!

Het Mooiste Kinderboek Aller Tijden is een initiatief van Stichting Lezen, VCOB en CultuurNet Vlaanderen in het kader van de Jeugdboekenweek 2008.

6. Feestmaterialen

Uiteraard voorzien we feestmaterialen om de Jeugdboekenweek in heel Vlaanderen zichtbaar te maken.

Stichting Lezen biedt de volgende materialen aan:

- Affiches: reuzeaffiche (meer dan een vierkante meter: ideaal om leeshoek mee in te richten)
- 2 A2-affiches
- Een vlaggenlint
- Ballonnen
- Stickers
- Jeugdboekenweekpin

Op de website van Jeugdboekenweek vind je een overzicht en kun je al deze materialen bestellen.

Het VCOB biedt plooifolders aan. Om al hun plannen en activiteiten kenbaar te maken, kunnen bibliotheken de zelf te bedrukken plooifolder gebruiken. Elke bib krijgt in januari een startpakketje en minstens één spelset, bijbestellen kan tot 1 december.

7. Informatie

Alle informatie op www.jeugdboekenweek.be en www.vcob.be.

Voor vragen over de materialen voor de bibliotheken kun je terecht bij frederika.van.wing@vcob.be.

Voor alle andere vragen kun je terecht bij grietloix@stichtinglezen.be.